

3. 1,20 g H₂O₂-oldatot 500,00 cm³-re töltünk fel. 50,00 cm³-es részletét 0,0130 mol/dm³ koncentrációjú KMnO₄-oldattal savas közegben titráljuk. A fogyás 30,80 cm³. Hány tömegszázalékos a minta H₂O₂-ra?
 $M(\text{H}_2\text{O}_2) = 34,00 \text{ g/mol}$

Adatok

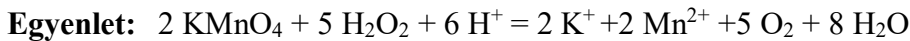
$$V(\text{lombik}) = 500 \text{ cm}^3$$

$$V(\text{pipetta}) = 50,00 \text{ cm}^3$$

$$c_p(\text{KMnO}_4) = 0,013 \text{ mol/dm}^3$$

$$m(\text{H}_2\text{O}_2) = 1,20 \text{ g}$$

$$V_f(\text{KMnO}_4) = 30,80 \text{ cm}^3$$

Számítás: $n(\text{KMnO}_4) = 0,013 \text{ mol/dm}^3 \cdot 30,80 \cdot 10^{-3} \text{ dm}^3 = 0,0004004 \text{ mol}$

$$n(\text{H}_2\text{O}_2) = \frac{5}{2} \cdot 0,0004004 \text{ mol} = 0,001001 \text{ mol}$$

$$n(\text{összes H}_2\text{O}_2) = \frac{500}{50} \cdot 0,001001 \text{ mol} = 0,01001 \text{ mol}$$

$$m(\text{H}_2\text{O}_2) = 0,01001 \text{ mol} \cdot 34 \text{ g/mol} = 0,3403 \text{ g}$$

$$w(\text{H}_2\text{O}_2) = \frac{0,3403 \text{ g}}{1,2 \text{ g}} \cdot 100 = \mathbf{28,36\%}$$

4. 25,00 cm³ háztartási hypo-t 250,00 cm³-re hígítunk. Ha ennek 50,00 cm³-es részletéhez feleslegben jodidot adunk, a kivált jód titrálásához 46,10 cm³ 0,0813 mol/dm³ koncentrációjú Na₂S₂O₃ mérőoldat kell. Mennyi a hypo aktív klórtartalma g/dm³ egységben kifejezve?
 $M(\text{Cl}) = 35,5 \text{ g/mol}$

Adatok

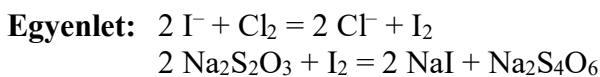
$$V(\text{minta}) = 25,0 \text{ cm}^3$$

$$V(\text{lombik}) = 250,0 \text{ cm}^3$$

$$V(\text{pipetta}) = 50,0 \text{ cm}^3$$

$$c_p(\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3) = 0,0813 \text{ mol/dm}^3$$

$$V_f(\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3) = 46,10 \text{ cm}^3$$

Számítás: 1 mol Na₂S₂O₃ 1 mol Cl-t mér.

$$n(\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3) = 0,0813 \text{ mol/dm}^3 \cdot 46,10 \cdot 10^{-3} \text{ dm}^3 = 0,003748 \text{ mol}$$

$$n(\text{Cl}) = n(\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3) = 0,003748 \text{ mol}$$

$$n(\text{mintában lévő összes Cl}) = \frac{250}{50} \cdot 0,003748 \text{ mol} = 0,01874 \text{ mol}$$

$$m(\text{mintában lévő összes Cl}) = 0,01874 \text{ mol} \cdot 35,5 \text{ g/mol} = 0,6653 \text{ g}$$

$$\rho_B = \frac{0,6653 \text{ g}}{0,025 \text{ dm}^3} = \mathbf{26,61 \text{ g/dm}^3}$$

5. Hány cm^3 $0,0230 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú KMnO_4 -oldatot szükséges $2,10 \text{ g}$ $w = 75,0\%$ -os tisztaságú Mohr-só vastartalmának a megtitrálásához?
A Mohr-só képlete: $\text{Fe}(\text{NH}_4)_2(\text{SO}_4)_2 \cdot 6 \text{ H}_2\text{O}$.

$$M(\text{Mohr-só}) = 391,85 \text{ g/mol.}$$

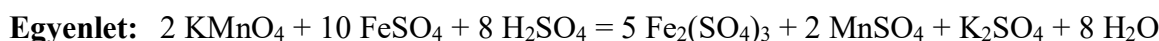
Adatok

$$m(\text{Mohr-só}) = 2,10 \text{ g}$$

$$w(\text{Mohr-só}) = 75,0\%$$

$$c_p(\text{KMnO}_4) = 0,0230 \text{ mol/dm}^3$$

$$V_f(\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3) = 46,10 \text{ cm}^3$$

Számítás: $m(\text{Fe}(\text{NH}_4)_2(\text{SO}_4)_2 \cdot 6 \text{ H}_2\text{O}) = 2,10 \text{ g} \cdot 0,75 = 1,575 \text{ g}$

$$n(\text{Fe}(\text{NH}_4)_2(\text{SO}_4)_2 \cdot 6 \text{ H}_2\text{O}) = \frac{1,575}{391,85} = 0,004019 \text{ mol}$$

$$n(\text{KMnO}_4) = \frac{n(\text{Mohr-só})}{5} = \frac{0,004019}{5} = 0,0008039 \text{ mol szükséges a Fe}^{2+} \text{ oxidálásához.}$$

$$V(\text{KMnO}_4) = \frac{n}{V} = \frac{0,0008039 \text{ mol}}{0,023 \text{ mol/dm}^3} = 0,03495 \text{ dm}^3 = 34,95 \text{ cm}^3$$

6. Kristályvizét részlegesen elvesztett szóda $3,0050 \text{ g}$ -jából $250,0 \text{ cm}^3$ törzsoldatot készítettünk. Ennek $10,0 \text{ cm}^3$ -ét $14,50 \text{ cm}^3$ $0,1000 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú HCl -oldat mérte. Mi a vizsgált $\text{Na}_2\text{CO}_3 \cdot x\text{H}_2\text{O}$ képlete?

Adatok

$$V(\text{lombik}) = 250 \text{ cm}^3$$

$$V(\text{pipetta}) = 10 \text{ cm}^3$$

$$m(\text{Na}_2\text{CO}_3 \cdot x\text{H}_2\text{O}) = 3,0050 \text{ g}$$

$$c_p(\text{HCl}) = 0,1000 \text{ mol/dm}^3$$

$$\bar{V}(\text{HCl}) = 14,50 \text{ cm}^3 = 0,0145 \text{ dm}^3$$

Számítás: $n(\text{HCl}) = c_p(\text{HCl}) \cdot \bar{V}(\text{HCl}) = 0,1000 \text{ mol/dm}^3 \cdot 0,01450 \text{ dm}^3 = 0,001450 \text{ mol}$

$$n(\text{KMnO}_4) = \frac{n(\text{Mohr-só})}{5} = \frac{0,004019}{5} = 0,0008039 \text{ mol szükséges a Fe}^{2+} \text{ oxidálásához.}$$

$$n(\text{Na}_2\text{CO}_3) = \frac{n(\text{HCl})}{2} = \frac{0,00145}{2} = 0,000725 \text{ mol}$$

$$n(\text{összes Na}_2\text{CO}_3) = 0,000725 \text{ mol} \cdot \frac{250}{10} = 0,018125 \text{ mol}$$

$$m(\text{összes Na}_2\text{CO}_3) = 0,018125 \text{ mol} \cdot 106 \frac{\text{g}}{\text{mol}} = 1,9213 \text{ g}$$

$$m(\text{H}_2\text{O}) = m(\text{Na}_2\text{CO}_3 \cdot x\text{H}_2\text{O}) - m(\text{Na}_2\text{CO}_3) = 3,0050 - 1,9213 = 1,0837 \text{ g}$$

$$n(\text{H}_2\text{O}) = \frac{n}{M} = \frac{1,0837 \text{ g}}{18 \text{ g/mol}} = 0,06021 \text{ mol H}_2\text{O}$$

$$\frac{n(\text{H}_2\text{O})}{n(\text{Na}_2\text{CO}_3)} = \frac{0,06021 \text{ mol H}_2\text{O}}{0,018125 \text{ mol Na}_2\text{CO}_3} = 3,32$$

II. Gyakorló feladatok

1. 0,2000 g KHCO_3 titrálására 19,5 cm^3 HCl mérőoldat fogyott. Mekkora a HCl-oldat pontos koncentrációja? (0,1024 mol/dm³)
2. KI szennyeződést tartalmazó vízmentes Na_2CO_3 -ból 1,5500 grammot lemérünk és 250,0 cm^3 törzsoldatot készítünk belőle. A törzsoldat 10,00 cm^3 -ét 9,95 cm^3 0,1010 mol/dm³ koncentrációjú HCl mérőoldattal titráljuk. Hány százalék KI-ot tartalmaz a minta? (85,91%)
3. A 0,02 mol/dm³ névleges koncentrációjú KMnO_4 -oldat pontos koncentrációjának meghatározásához, hány gramm oxálsavat kell bemérni, hogy a várható fogyás 25,0 cm^3 legyen? (0,1575 g)
4. 200 cm^3 -es mérőlombikba 0,6505 g $\text{KH}(\text{IO}_3)_2$ -ot mértünk be. Mennyi a pontos koncentrációja annak a tioszulfát mérőoldatnak, amelyből a törzsoldat 25,0 cm^3 -ére a fogyás 24,5 cm^3 volt? (0,1021 mol/dm³)
5. Hány mg annak az oldatnak a Fe^{2+} -tartalma, amelynek tizedrészét megtitrálva a 25,0 cm^3 0,02328 mol/dm³ koncentrációjú permanganát mérőoldat fogyott? (1625 mg)
6. A vegyszerraktárban a laboráns talált egy felbontott oxálsavas dobozt. A címkén az állt, hogy 1952-ben gyártották. Elhatározta, hogy megvizsgálja az oxálsav kristályvíztartalmát. Bemért 0,9023 grammot az oxálsavból és készített belőle 200,00 cm^3 törzsoldatot. Ebből 20,00 cm^3 -eket titrálva az átlagfogyás 14,60 cm^3 -nek bizonyult a 0,0206 mol/dm³ koncentrációjú KMnO_4 -mérőoldatból. Mennyi az oxálsav kristályvíztartalma? [(COOH)₂·1,67 H₂O]
7. Hány g HCl van a 250,0 cm^3 térfogatú törzsoldatban, ha 25,00 cm^3 -ére 19,30; 19,40; 19,20 cm^3 0,1002 mol/dm³-es NaOH-oldat fogy? (0,7049 g)
8. Hány mg HCl van 100,0 cm^3 oldatban, ha 20,00 cm^3 -ére 19,40 cm^3 0,1002 mol/dm³-es NaOH-oldat fogy? (354,3 mg)
9. 20,00 cm^3 kénsavoldat titrálására 28,80 cm^3 , 0,0999 mol/dm³ koncentrációjú NaOH-oldat fogy. Mennyi a kénsavoldat anyagmennyiség-koncentrációja? (0,0719 mol/dm³)
10. 250,0 cm^3 -ből HCl törzsoldat 20,00 cm^3 részletére 10,00 cm^3 0,1020 mol/dm³-es NaOH-oldat fogy. Hány g HCl van a 250,0 cm^3 -es törzsoldatban? (0,4647 g)
11. 20,40 cm^3 0,1005 mol/dm³ NaOH oldat fogy 20,00 cm^3 ecetsavoldatra. Mennyi az ecetsav koncentrációja gramm ecetsav/250,0 cm^3 egységben? (1,538 g)
12. 1,0087 g cc. kénsavat mértünk be és 250,0 cm^3 -es törzsoldatot készítettünk belőle. A törzsoldatból 20,00 cm^3 -t kipipettázott részletre 16,00 cm^3 0,1010 mol/dm³-es NaOH-oldat fogyott. Hány tömegszázalékos a cc.kénsav? (w = 98,1%)
13. 20,00 cm^3 kénsavoldat titrálására 12,50 cm^3 0,1005 mol/dm³-es NaOH-oldat fogy. Hány gramm kénsav van az oldatban, és mennyi a kénsavoldat anyagmennyiség-koncentrációja? (0,0616 g, 0,0314 mol/dm³)
14. Készíteni kell 2000 cm^3 0,02 mol/dm³-es KMnO_4 -oldatot. Hány g KMnO_4 -t kell bemérni? (6,32 g)
15. A 0,1 mol/dm³ névleges koncentrációjú KMnO_4 -oldathoz hány g $(\text{COONa})_2$ -ot kell bemérni, ahhoz, hogy a várható fogyás 20 cm^3 legyen? (0,67 g)

16. Hány tömegszázalék a 0,5800 g hiperol tablettá H₂O₂-tartalma, ha 100,0 cm³-re feloldva, 10,00 cm³-es részletét titrálva 11,20 cm³ 0,02008 mol/dm³ koncentrációjú KMnO₄ oldat fogy? (*w = 32,96%*)
17. Hány gramm NaNO₂ van 100 cm³ törzsoldatban, ha 25,00 cm³ 0,02000 mol/dm³-es KMnO₄ oldatra az ismeretlen NaNO₂ oldatból 17,20 cm³ fogy? (*0,5014 g*)
18. Mekkora a pontos koncentrációja 0,2 mol/dm³ névleges koncentrációjú Na₂S₂O₃-oldatnak, ha 1,3000 g KH(IO₃)₂-ot mértünk be 100,0 cm³-re és 20,00 cm³-t kivéve KI-dal reagáltatva a felszabaduló jódot 39,80 cm³ Na₂S₂O₃-tal mértük vissza? (*0,2010 mol/dm³*)
19. Mekkora a Na₂S₂O₃-oldat pontos koncentrációja, ha 0,0666 g KH(IO₃)₂ bemérésre 21,50 cm³ fogy? (*0,09533 mol/dm³*)
20. Hány gramm Cu²⁺ van a 100,0 cm³-es lombikban, ha 10,00 cm³-t kivéve KI-dal reagáltatva a felszabaduló jódot 8,10 cm³ 0,1005 mol/dm³-es Na₂S₂O₃-oldattal mértük vissza? (*0,5173 g*)
21. Hány gramm vas(III)ion van a 200,0 cm³-es mérőlombikban, ha 25,00 cm³-ére a meghatározást elvégezve 18,20 cm³ 0,1005 mol/dm³-es Na₂S₂O₃-oldat fogy? (*0,8172 g*)
22. Készítsen 500,0 cm³ térfogatú 0,025 mol/dm³ koncentrációjú EDTA-oldatot! Hány gramm EDTA-t kell ehhez bemérni? (*4,675 g*)
23. Hány tömegszázalékos a tablettá Ca²⁺-tartalma, ha 0,1111 g-ot bemérve 21,20 cm³ 0,0100 mol/dm³ EDTA fogy? (*w = 7,63%*)
24. Mekkora a pontos koncentrációja a 0,1 mol/dm³-es NaCl-oldatnak, ha 3,0000 g-ot mértünk be 500,0 cm³-hez? (*0,1026 mol/dm³*)